

עמ"ת 60210/11 - פ ח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

19 דצמבר 2016

עמ"ת 60210-11-ע (מ(אחר/נוסף) נ' מדינת ישראל

העורר	פ ח
נגד	ע"י ב"כ עו"ד חיים הדיה
המשיבה	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד חגי פליישמן

החלטה

1. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו שלוש עבירות של אלימות כלפי אשתו, ששלושתן בוצעו בהפרש של מספר ימים בחודש יולי 2016, ובגינן הועמד לדין על עבירות של תקיפה סתם של בן זוג, תקיפה הגורמת לחבלה של ממש ואיומים (ת"פ 48042-07-14 בבית משפט השלום בירושלים).
2. במסגרת בקשה למעצר עד תום ההליכים בתיק 48051-07-16, נעצר העורר למשך חודש וחצי ולאחר מכן שוחרר למעצר בית במושב בקוע, הרחק ממקום מגורי הצדדים באבו גוש, וזאת על פי החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ד"ר אוהד גורדון) מיום ה אלול תשע"ו (8.9.16), עמ' 17-18 לפרוטוקול בתיק מ"ת 48051-07-16.
3. הרחקה זו בוצעה, בין היתר, על פי המלצת שירות המבחן בתסקירו של קצין המבחן למבוגרים ועו"ס, בכיר מעצרים, שמואל ורהפטיג, מיום ז אב תשע"ו (11.8.16), שם נקבעה המלצה מפורשת של הרחקה משמעותית בין העורר ואשתו, כולל גורמי פיקוח מתאימים ואי יצירת קשר של העורר עם אשתו, וכי בהמשך ייבדק העניין ושירות המבחן יבוא בהמלצה בהתאם.
4. שירות המבחן הגיש תסקיר נוסף, חתום אף הוא על ידי אותו קצין מבחן, שמואל ורהפטיג, מיום ט חשוון תשע"ז (10.11.16), המבוסס על שיחות עם העורר, אשתו, מכתבה של אשתו ושיחה עם העו"ס בלשכת הרווחה המטפלת באישה ובמשפחתה, וההמלצה בסיום אותו תסקיר היא זו:

"נוכח המתואר, בהתחשב בנסיבות החדשות שנוצרו, התרשמותנו כי כיום פחתה משמעותית רמת הסיכון של פ בפגיעה באשתו, הערכתנו כי האישה אינה חוששת מפניו, כל זאת לצד התחשבות במצבם הנפשי של הילדים שנפגע ככול הנראה כתוצאה

מסיטואציה זו, אנו ממליצים לבטל את תנאי מעצרו של פ, ולאפשר את חזרתו לבית המשפחה.

בנוסף, אנו ממליצים להטיל על פ צו פיקוח מעצרים של שירותנו לשישה חודשים, במהלכן נפנה אותה ללשכת הרווחה באזור מגוריו, ויבדקו עבורו אפשרויות טיפוליות מתאימות".

5. בית משפט קמא לא קיבל המלצה זו וקבע, כי הוא, בלשונו, "מתקשה לתת משקל מלא להערכתו הנוכחית של שירות המבחן, לפיה לא קיים עוד סיכון של ממש. הניסיון מראה כי עמדות מגוננות של קורבנות אלימות במשפחה אינן דבר נדיר ואינני סבור שהוצגו נתונים המאפשרים להשתכנע כי המקרה הנוכחי שונה" (עמ' 22 שורות 4-6 להחלטה מיום כב חשון תשע"ז (23.11.16) בתיק מ"ת 48051-07-16).

6. בית משפט השלום הוסיף ואמר, כי בעניין הסיכון, הוא מקבל את עמדת המשיבה, המדינה, שכן העורר טרם עבר טיפול, ולטעמו של בית משפט קמא, התסקיר הנוכחי מצביע רק על "תחילת הכרה בבעייתיות שבהתנהלותו ונכונות לטיפול. במצב דברים זה ונוכח עוצמת האירועים בהם הוא מואשם, איני סבור שניתן להיענות לבקשה" (שם, שורות 8-9).

7. בית משפט קמא, בסיום החלטתו, הקל במקצת בתנאים המגבילים, נושא שלא עלה בדיון שלפניי.

8. בפתח הדיון, ועוד לפני ששמעתי את טענות הצדדים, ביוזמתי, ביקשתי מאשת העורר, שהגיעה לבית המשפט, כי תעלה על דוכן העדים, ולאחר אזהרה, הסבירה כי היא נשואה לעורר 17 שנים. היא ערה לאירוע האלים שהיה בחודש יולי. היא מאמינה כי בעלה ישתפר. היא איננה חוששת מבעלה. היא מבקשת בכל פה כי יחזור להיות עמה ועם הילדים.

9. אפשרתי לב"כ שני הצדדים לחקור את המתלוננת, אך הם הודיעו כי אינם מנצלים זכות זו.

10. ב"כ העורר, עו"ד חיים הדיה, בטיעונו בכתב ובעל פה, הדגיש את חשיבות השינוי שחל באופיו ובאישיותו של מרשו. לדבריו, יש לתת משקל מכריע להמלצת שירות המבחן, ובמיוחד כאשר מדובר בקצין מבחן מנוסה. שבעתיים נכון הדבר, כאשר אותו קצין מבחן הוא זה שהמליץ על ההרחקה והוא זה שלאחר מספר חודשים ממליץ על שובו של העורר לביתו.

11. ב"כ המשיבה, עו"ד פליישמן, מבקש להותיר את החלטת בית משפט קמא על כנה. בתשובה לשאלתי, מדוע לא חקר את המתלוננת, השיב כי הרושם שהוא קיבל הוא שהיא מפחדת ודבריה נאמרו מתוך חשש, ולא משקפים את רצונה האמיתי.

12. קשה לי להשלים עם הדברים האחרונים של ב"כ המדינה. לצורך בחינת אמיתותו של עד, יש מכשיר של

חקירה נגדית. משבוחר צד שלא לנצל זכות זו, ההנחה היא כי הוא מסכים למה שאמר אותו עד. לפיכך, טענת ב"כ המשיבה על הסברים פסיכולוגיים, מדוע המתלוננת אמרה מה שאמרה - אינם מקובלים עליי.

13. לכך יש להוסיף את הנתון שהיה בפניי (ולא היה בבית משפט קמא), כי אני זה ששמעתי את המתלוננת והתרשמתי לחיוב.

14. מבחינה זו, אפוא, כאשר ערכאת הערעור "הופכת" החלטה של הערכאה הדיונית, אין מדובר במצב רגיל שבו הערכאה הדיונית שומעת עדים והערכאה הערעורית רק רואה ניירות. במקרה הקונקרטי בפניי, המצב היה הפוך: הערכאה הדיונית ראתה ניירות, ואני שמעתי את המתלוננת.

15. אינני מקל ראש בחששו הכללי של בית משפט קמא מכך שיהיו בעתיד מקרים של אלימות בתוך המשפחה. אולם, אם השיקול היחיד של בית משפט בשאלת החזרת בעל אלים לביתו הוא הסיכון שמא אחד ל-X מקרים, יש אלימות חריפה יותר, כי אז חוטאים אנו לתפקידו המרכזי של בית המשפט, והוא החלטה אישית, עניינית ואינדיבידואלית בכל תיק ותיק.

16. ניתן גם לומר, בלשון הפסוק, "האף תספה צדיק עם רשע". אם אכן העורר עובר תהליך חיובי, לא יהיה זה נאות להותירו מחוץ לבית רק בגלל שיש בעלים אחרים שממשיכים להכות את נשותיהם גם כאשר הם חוזרים הביתה.

17. חזרתו של הבעל, העורר, לביתו אינה בחלל ריק. מדובר בהחלטה שהינה תחת צו פיקוח מעצרים, ומבחינה זו מתבקש קצין המבחן לדווח לבית המשפט על התקדמות אותם טיפולים או השתתפות העורר בקבוצות טיפול, כאמור בתסקיר השני מיום 10.11.16.

18. לאור האמור לעיל, הערר מתקבל, ובמקום החלטת בית משפט קמא ייקבעו הוראות אלה:

א. העורר יחזור לביתו, וכל התנאים והמגבלות שנקבעו בהחלטה מיום 8.9.16 - מבוטלים, פרט לחובתו להתייצב לדיוני בית משפט, ככל שיידרש.

ב. העורר ישתתף בכל הקבוצות הטיפוליות ובכל המפגשים האינדיבידואלים עם מומחים שיקבע קצין המבחן.

ג. הסטטוס של העורר במשך חצי השנה הקרובה הוא סטטוס של "משוחרר בפיקוח מעצרים" של שירות המבחן, שידווח לבית משפט קמא כל 60 יום על התקדמות הטיפול בעניינו.

ד. למותר לציין, כי אם קצין המבחן יגיע למסקנה לפיה העורר אינו עומד בציפיות ואינו משתתף בקבוצות הטיפול או במפגשים האינדיבידואלים, ידווח על כך קצין המבחן לבית המשפט השלום,

והמדינה רשאית להגיש בקשה לעיון חוזר בדרך של הרחקתו מביתו באבו גוש, ואם יהיו מקרים
חמורים יותר, לבקש אף מעצרו תחת סורג ובריח, לאחר שהיה במעצר במשך חודש וחצי מיום
האירועים ועד החלטת בית משפט קמא מיום 8.9.16.

ניתנה והודעה היום כ"ח חשוון תשע"ז, 29/11/2016 במעמד הנוכחים.